

GESPOT

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen en buitenland.

ACCEPTATIE CONTROLEVERSCHILLEN

Uit experimenteel onderzoek blijkt dat de mate waarin de externe accountant een controleverschil, bijvoorbeeld het verschil tussen de schatting van het management en de schatting van de accountant, accepteert, samenhangt met het al dan niet bij een eerdere discussie accepteren door het management van het standpunt van de accountant. Heeft het management eerder de accountant gelijk gegeven, dan is de accountant bereid een geringere correctie voor te stellen bij nieuw gevonden controleverschillen.

Richard C. Hatfield, Richard W. Houston, Chad M. Stefaniak, Spencer Uray, The Effect of Magnitude of Audit Difference and Prior Client Concessions on Negotiations of Proposed Adjustments, *The Accounting Review*, volume 85, no 5, 2010, pages 1647-1668

WAARDERINGSVRAAGSTUKKEN FINANCIËLE VERSLAGGEVING

In een themanummer van *European Accounting Review* 'Measurement Issues in Financial Reporting' zijn zeven artikelen opgenomen. Vier daarvan noemen wij afzonderlijk:

- Mustafa Ciptici doet verslag van een onderzoek naar het effect van activering van software-ontwikkelingskosten (bij toepassing van US GAAP) op de kwaliteit van winstcijfers: activering blijkt tot een lagere kwaliteit te leiden dan het direct als last verantwoorden.
- In een artikel van Quagli en Avallone is vastgesteld welke elementen een rol spelen bij de keuze tussen fair value en kostprijswaardering bij toepassing van IAS 40 (vastgoedbeleggingen). Het onderzoek is uitgevoerd bij een aantal Europese landen. Grotere ondernemingen blijken eerder te kiezen voor historische kosten. De vermogensstructuur (leverage) blijkt geen effect te hebben.

- Gassen en Schwedler voerden een online survey uit onder Europese analisten naar het nut van fair value-waarderingen. De analisten blijken waarderingen die zijn gebaseerd op marktnoteringen of observeerbare marktgegevens wel nuttig te vinden, maar fair values die zijn berekend met behulp van modellen veel minder.
- Aharony, Barniv en Falk onderzochten de invloed van de verplichte toepassing van IFRS in 14 EU-landen op de waardering van aandelen. Het onderzoek is beperkt tot drie specifieke posten: goodwill, ontwikkelingskosten en herwaardering van activa. De introductie van IFRS heeft in het algemeen geleid tot een hogere value relevance en daarmee tot een hogere aandelenprijs.

Measurement Issues in Financial Reporting, *European Accounting Review*, Special Section, volume 19, no 3, 2010, pages 425-627

INVLOED INSTITUTIONELE EN CULTURELE FACTOREN OP WINSTSTURING

Op basis van waarnemingen bij 1.260 participanten in dertien landen wordt geconcludeerd dat personen in landen met een stakeholder-oriëntatie het sturen van winstcijfers minder aanvaardbaar vonden dan personen in landen met een shareholder-oriëntatie. Dit betrof zowel winststuring door stelselkeuzen en schattingen, als door feitelijke transacties (zoals de verkoop van activa waarvan de opbrengstwaarde hoger is dan de boekwaarde).

Marshall Geiger and Joyce van der Laan Smith, The Effect of Institutional and Cultural Factors on the Perceptions of Earnings Management, *Journal of International Accounting Research*, volume 9, no 2, 2010, pages 21-44

IFRS FOR SME

Na publicatie van de *International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SME)* door de *International Accounting Standards Board* vroeg de Europese Commissie (EC) zich af of IFRS for SME moet worden toegestaan binnen de lidstaten. Op een consultatie ontving de EC reacties die zeer divers

waren. Kamp onderzoekt of er bepaalde patronen zijn te herkennen in de voors en tegens. Daarbij wordt vooral gekeken naar verschillen in 'accounting-cultuur' in de diverse regio's binnen Europa. De uitkomsten duiden er op dat met name het verschil in nadruk op principes versus rules, en het belang van conservatieve winstbepaling de meningen verdeelt. Omdat deze aspecten cultuurgebonden zijn, zal het niet eenvoudig zijn om IFRS for SMEs algemeen geaccepteerd te krijgen.

Bart Kamp, De invloed van cultuur op de acceptatie van IFRS for SME, *MAB*, jaargang 85, nr. 4, april 2011

INSTRUMENTEEL VERSUS RELATIONEEL

De wijze waarop accounting wordt geconceptualiseerd, is van groot belang voor de wijze waarop het in concrete situaties wordt geoperationaliseerd. Tegenover de gangbare visie waarin accounting wordt gezien als een instrument, wordt een alternatieve visie op accounting onderzoek geschetst: een relationeel perspectief. Accounting wordt dan niet geconceptualiseerd als een instrument in handen van een individu, maar als een speler (actor) in een relatiepatroon of netwerk. Als mediator is accounting niet simpelweg een min of meer neutrale reflectie van een werkelijkheid die onafhankelijk van accounting zelf tot stand komt. Integendeel, de meting of calculatie levert een bijdrage aan de vormgeving van de realiteit. Accounting is dus geen reflector, maar een constructor. Het doet mee aan de constructie van sociale werkelijkheid. Onderzoek vanuit een relationeel perspectief legt de verwikkeling van accounting in de alledaagse praktijk bloot.

Ed Vosselman, Een relationeel perspectief op accounting, *MAB*, jaargang 85, nr. 4, april 2011

Meer op
Accountant.nl
(vaktechniek/
tijdschriften)